Reprocess for Digital Document

การปรับกระบวนการเพื่อ เอกสารดิจิทัล

พฤษภ์ บุญมา

สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

10 มิถุนายน 2564

ทำไปทำไม

- ทดแทนเอกสารกระดาษ: เข้าถึงได้ง่าย ส่งได้ไว ตรวจสอบได้ไว
- เพิ่มรูปแบบการให้บริการ: โดยที่ยังมีความน่าเชื่อถือเท่าเดิม
- ลดต้นทุนการทำงาน: ลดต้นทุนทั้ง คน เงิน ของ

- นักศึกษา ศิษย์เก่า : ได้เอกสารไวขึ้น ไม่ต้องมารับด้วยตนเอง ส่งต่างประเทศได้ไว มีความน่าเชื่อถือเท่าเดิม
- เจ้าหน้าที่: ลดงานรายวัน เอาเวลาไปทำงานพัฒนาได้
- ผู้ใช้บัณฑิต: ลดการตรวจสอบแบบด้วยมือ สามารถทำระบบตรวจสอบอัตโนมัติได้

ทำแล้วจะต้อง

- ปลอดภัย (Security)
 - มีความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือ ไม่น้อยกว่าเอกสารกระดาษ
 - มีมาตรฐานความปลอดภัยที่**ยอมรับในระดับนานาชาติ**
- เป็นมาตรฐาน (Standardized)
 - เป็นรูปแบบที่ยอมรับในระดับนานาชาติ เพื่อให้สามารถ**แลกเปลี่ยน**เอกสารกับมหาวิทยาลัย/บริษัทในต่างประเทศได้
- ใช้ง่าย (Simplicity)
 - ผู้ใช้สามารถตรวจสอบ**ได้ทันที** โดยไม่ต้องส่งกลับมาตรวจที่ต้นทาง
 - สามารถทำระบบ**ตรวจสอบอัตโนมัติ**ได้
- ยั่งยืน (Sustainable)
 - สามารถเพิ่ม แก้ไข ปรับปรุงระบบได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความ**ยืนหยุ่น**ในการพัฒนางาน
 - ใช้ซอฟต์แวร์ที่ไม่ติดเงื่อนไขการใช้งาน เช่น Open Source เพื่อให้สามารถใช้งานและพัฒนางานได้อย่าง**ต่อเนื่อง**

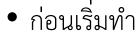
รูปแบบที่เลือกใช้

- Open Standard format: ISO 32000:2008 (2020)
- Strong encryption: 256-bit AES
- Open Standard digital signature format: ISO 32000-1, EITS/TS 102 778, X.509
 Public Key Certificates
- เป็นที่**ยอมรับ**โดยมหาวิทยาลัย และ บริษัททั้งในและต่างประเทศ
- ฝัง Machine Readable Data (XML) ได้
- สามารถตรวจสอบ**อัตโนมัติ**โดยใช้โปรแกรมได้ทั้งการ Verify และการนำเอาข้อมูลฝังไปใช้งานต่อ
- มีเครื่องมือ Open Source สำหรับจัดการ มีองค์ความรู้ในประเทศมากพอ

- สำรวจระบบปัจจุบันและความต้องการของผู้ใช้
- ออกแบบธรรมาภิบาลข้อมูลและระบบ
- กระบวนการที่ต้องปรับเปลี่ยน
 - กระบวนการขอเอกสาร
 - กระบวนการออกเอกสาร
 - กระบวนการผลิตเอกสาร
 - กระบวนการส่งมอบเอกสาร
- การตรวจสอบความปลอดภัย
 - การบันทึก (Log)
 - ตรวจสอบภายใน/ตรวจสอบภายนอก

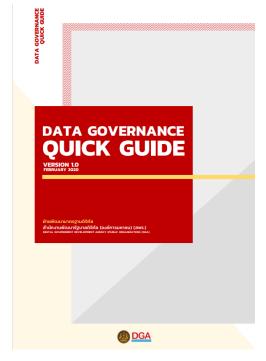
ทำอย่างไร: ก่อนเริ่มทำ

- สำรวจระบบปัจจุบันและความต้องการของผู้ใช้
 - ผู้บริหารสูงสุดเห็นด้วยกับแนวทางหรือไม่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหรือไม่
 - กฎระเบียบของมหาวิทยาลัยเอื้ออำนวยต่อการทำ Digital Document หรือไม่
 - ระบบปัจจุบันรองรับการออกเอกสารดิจิทัลหรือไม่
 - บุคคลากรมีความพร้อมหรือไม่
 - มีเอกสารกี่ฉบับที่ควรทำเป็นเอกสารดิจิทัล
 - ผู้ใช้มีความต้องการใช้งานเอกสารดิจิทัลหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

- ออกแบบธรรมาภิบาลข้อมูลและระบบ
 - กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
 - ผู้ผลิตเอกสาร, ผู้ Sign เอกสาร, ทีมธรรมาภิบาลข้อมูล
 - สื่อสารและสร้างการรับรู้กับทั้งคนในองค์การ และ ผู้ใช้งาน
 - ทำไปเพื่ออะไร ทำอย่างไร เกี่ยวข้องกับใครบ้าง
 - กำหนดนโยบายข้อมูล
 - เอกสารเก็บได้นานแค่ไหน ต้องมีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องอะไรบ้าง
 - ความสอดคล้องกับกฎหมายต่าง ๆ
 - จัดทำบัญชีข้อมูล และวิธีการควบคุมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
 - ออกแบบระบบติดตามและวัดผล
 - ตรวจสอบ ประเมิน และ รายงานผลตามรอบ

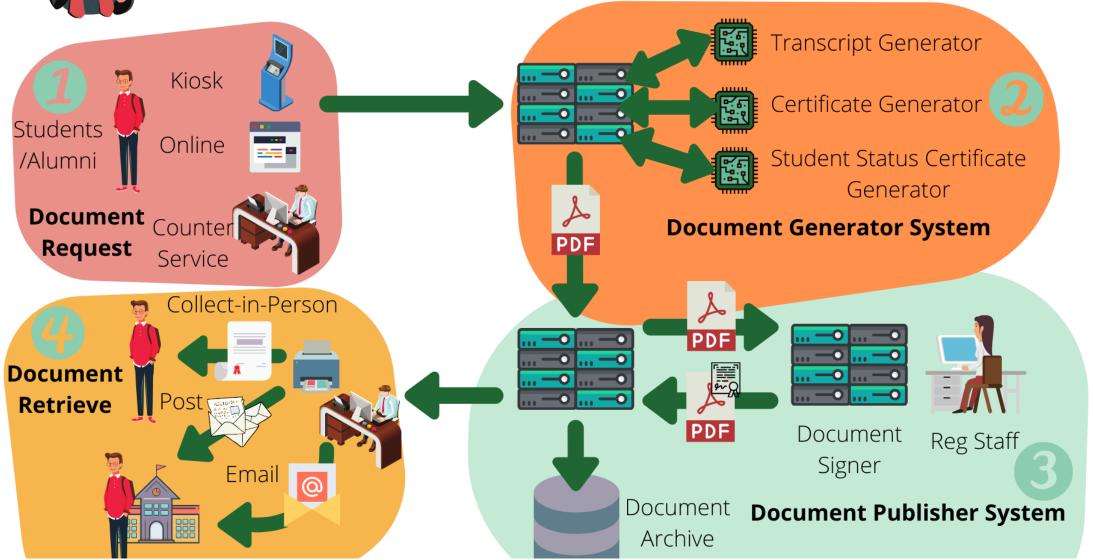
ทำอย่างไร: กระบวนการที่ต้องปรับเปลี่ยน

- กระบวนการขอเอกสาร
 - เอกสารดิจิทัล แต่ยังต้องเดินมาขอที่สำนักงานหรือไม่?
- กระบวนการออกเอกสาร
 - เอกสารดิจิทัล แต่มีกระบวนการผลิตเอกสารที่ออกมาเป็นไฟล์ดิจิทัลหรือยัง
- กระบวนการผลิตเอกสาร
 - เอกสารออกมาเป็นไฟล์ดิจิทัลแล้ว แต่ยังต้องจัดการทุกอย่างด้วยมือหรือไม่
- กระบวนการส่งมอบเอกสาร
 - เอกสารออกมาเป็นไฟล์ดิจิทัลแล้ว แต่การส่งมอบสามารถส่งทางข่องทางออนไลน์ได้หรือไม่

ทำอย่างไร: กรณีตัวอย่าง สทป. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

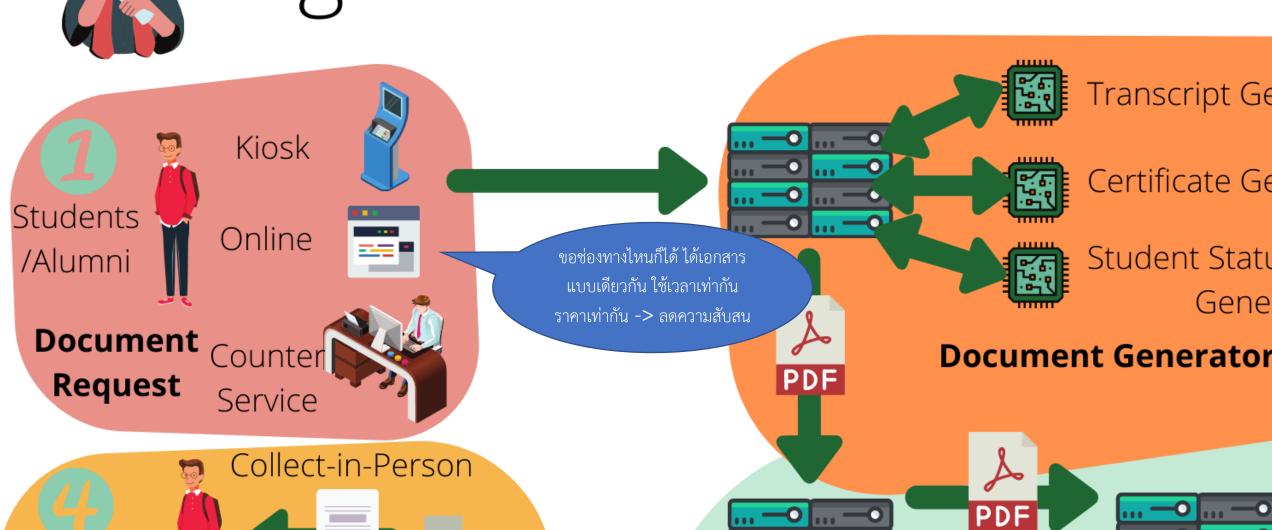

ทำอย่างไร: ระบบขอเอกสาร

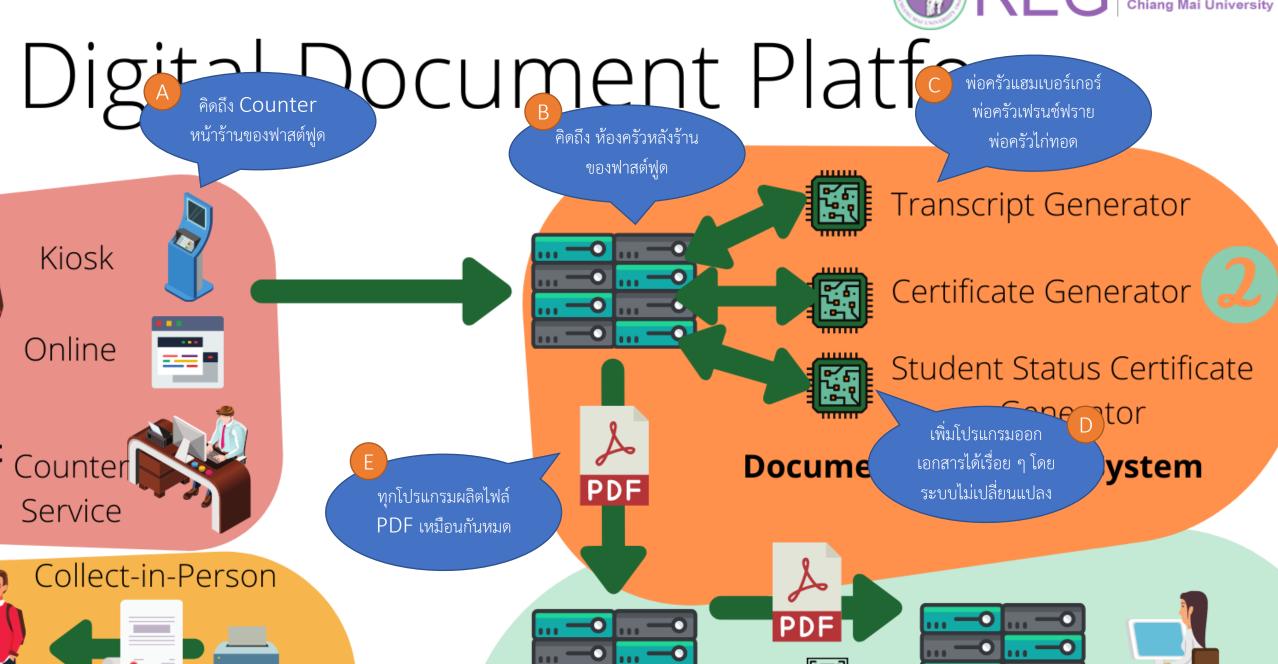

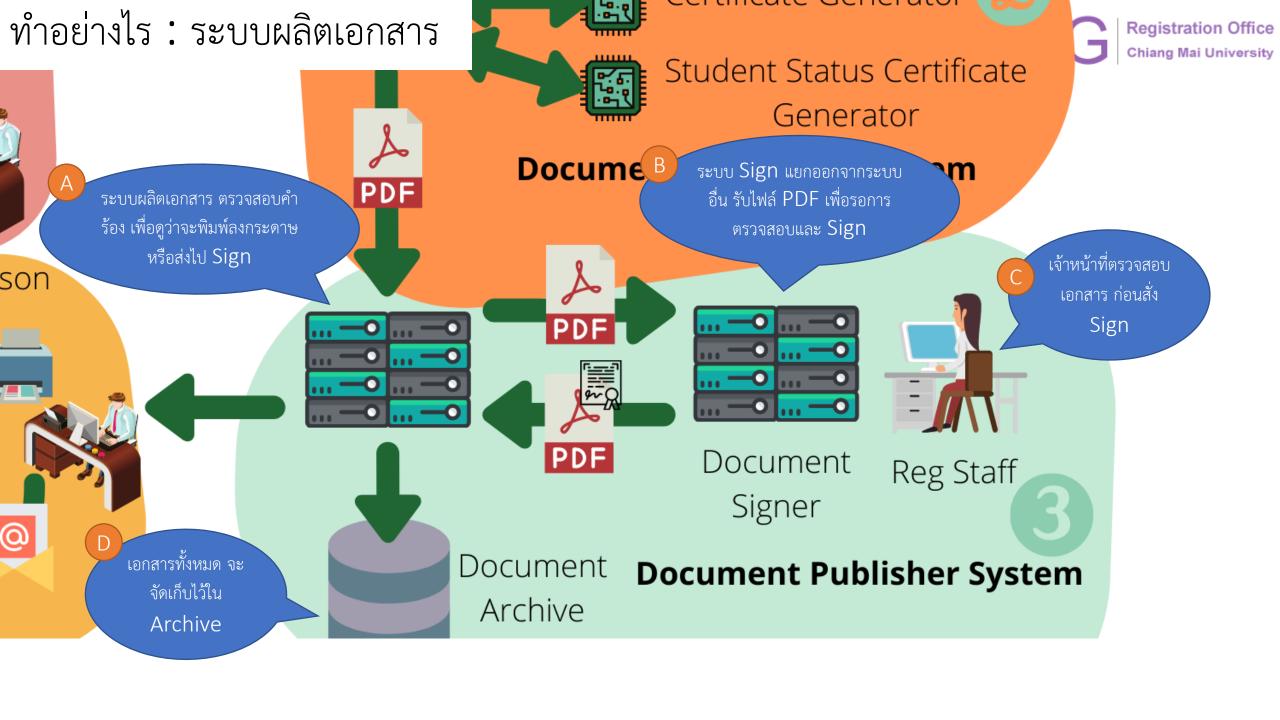
Digital Document Platform

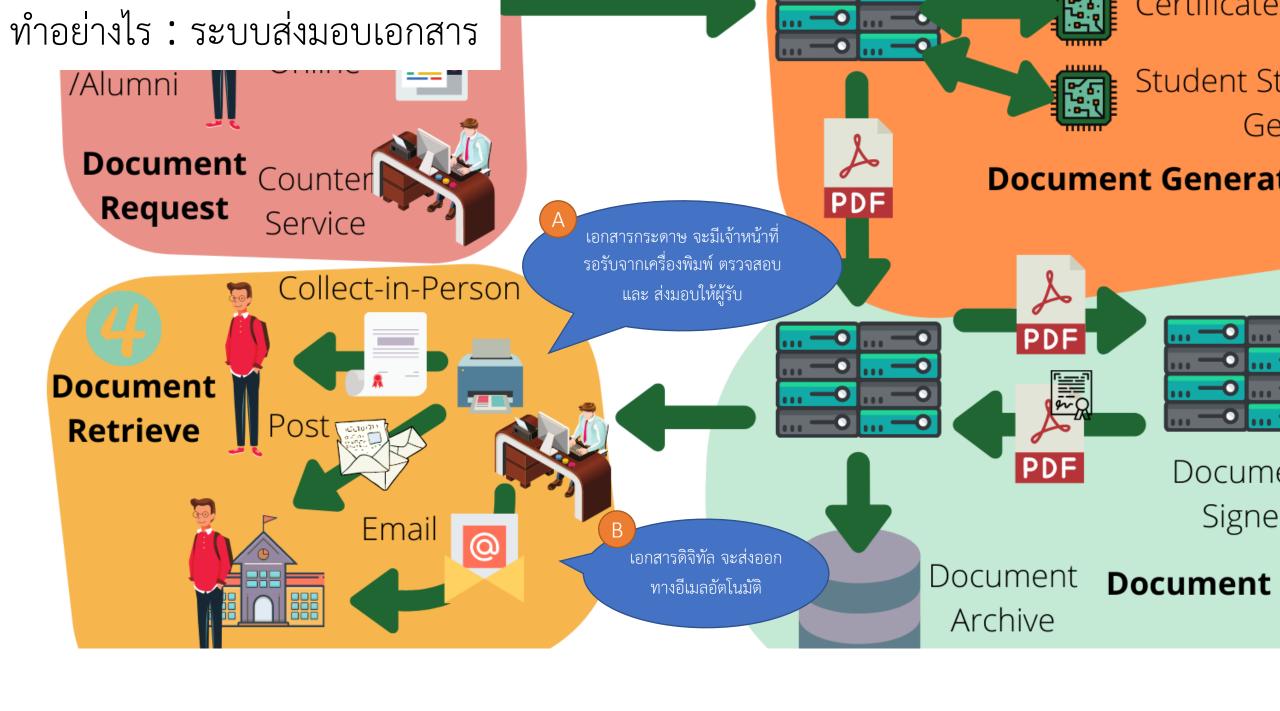

ทำอย่างไร : ระบบออกเอกสาร

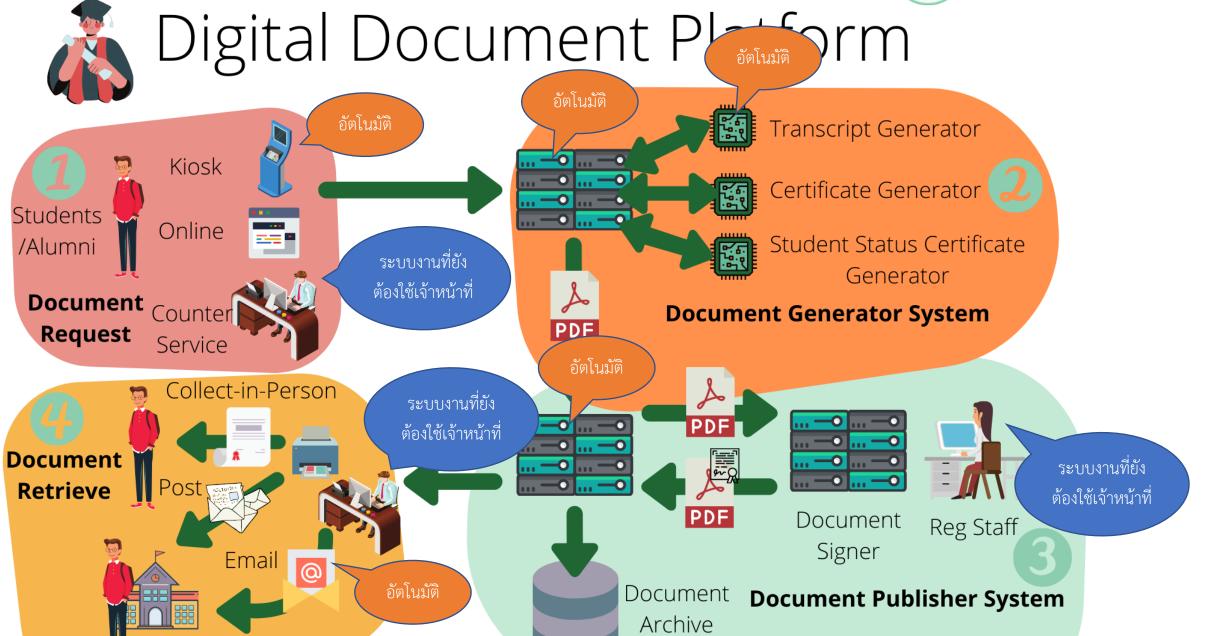

ทำอย่างไร: กรณีตัวอย่าง สทป. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

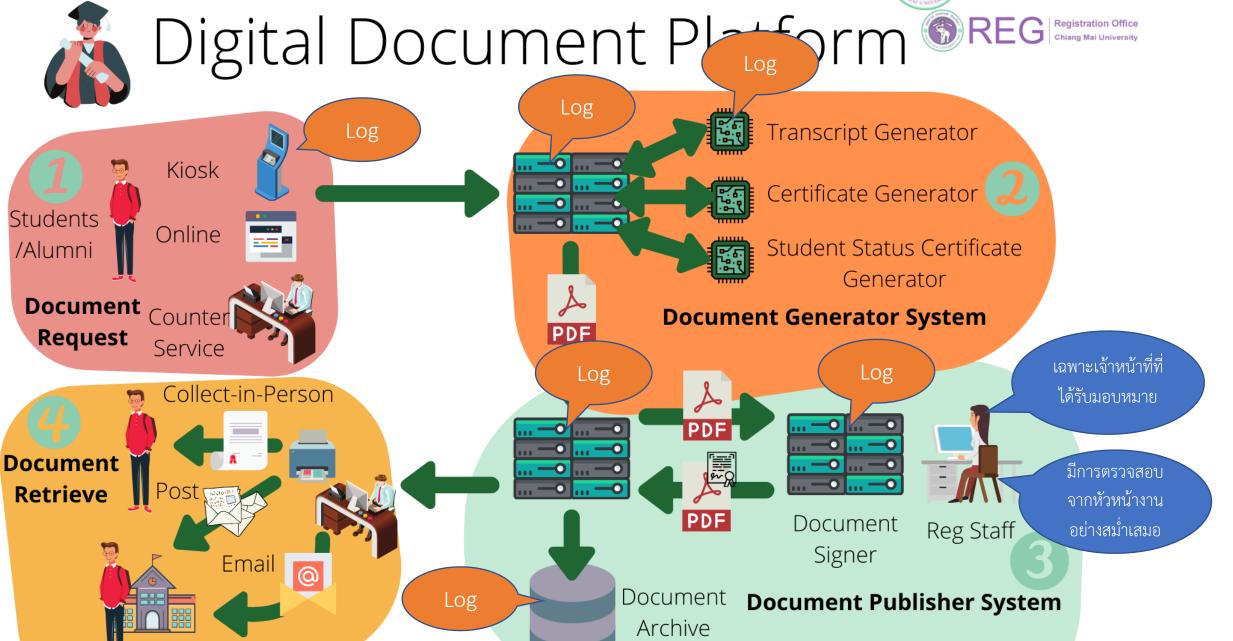

ทำอย่างไร: การตรวจสอบความปลอดภัย

- การบันทึก (Log)
 - ทุกกระบวนการต้องมีการเก็บบันทึก เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้
 - ระบบ Log จะต้องแยกจากระบบอื่น เพื่อไม่ให้สามารถลบบันทึกได้
- ตรวจสอบภายใน/ตรวจสอบภายนอก
 - มีการตรวจสอบภายในโดยหัวหน้าฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้ออกเอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาต
 - มีการตรวจสอบจากฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อ Cross-Check ในการออกเอกสาร
 - อย่าปล่อยให้ Programmer ทำงานเอง ดูแลเอง อย่างน้อยให้มีฝ่ายอื่นคอยตรวจสอบด้วย

ทำอย่างไร: การตรวจสอบความปลอดภัย

ข้อควรพิจารณาในการทำระบบ

- เอกสารดิจิทัลต้องมีความเชื่อถือได้เทียบกับเอกสารกระดาษ
 - ปลอมแปลงไม่ได้ แอบอ้างผลิตไม่ได้
- ระบบจะต้องออกแบบให้มีความปลอดภัยตั้งแต่แรก
 - ความปลอดภัยทั้งในด้านเทคโนโลยี ด้านกระบวนการ ด้านการจัดการข้อมูล และ ด้านการจัดการคน
 - กรอบธรรมาภิบาลข้อมูล ช่วยได้อย่างมาก
- ทำเมื่อมีความต้องการ ทำเมื่อพร้อม

• ถ้ามีอะไรที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พอจะช่วยเหลือได้ กรุณาแจ้งได้ทันทีครับ ขอบคุณครับ